

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/117/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511207011
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2511207011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľky: X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., Y. č. XX/XX, proti odporcovi: P. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom: Y., Y. č. XX/XX, o určenie výživného na manželku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 15. augusta 2012 č.k. 9C/108/2011 - 64, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného, a v časti nedoplatku na zročnom výživnom p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť platiť výživné na navrhovateľku vo výške 65,- eur mesačne vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky s účinnosťou od 03.03.2011, keď vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 03.03.2011 do 31.07.2012 vo výške 1.033,71 eur súd povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 28,71 eur vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky spolu s bežným výživným s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatenie jednej zročnej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 43 ods. 2, § 67, § 71, § 75 ods. 1, 2, zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, § 160 ods. 1 O.s.p., keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je čiastočne dôvodný. Súd mal preukázané sobášnym listom, že účastníci konania sú manželia. Účastníci konania nežijú v spoločnej domácnosti od 02.04.2010, kedy sa navrhovateľka odsťahovala, ktorú skutočnosť mal preukázanú zhodnými tvrdeniami účastníkov konania. Ďalej mal súd preukázané z potvrdení Sociálnej poisťovne, že navrhovateľka je nezamestnaná, poberá invalidný dôchodok vo výške 286,30 eur a žije v spoločnej domácnosti s deťmi, z ktorých syn P. je zamestnaný a jeho príjem v roku 2011 predstavoval sumu 574,78 eur mesačne, v súčasnosti je to 618,87 eur, syn P. mal v roku 2011 príjem vo výške 467,66 eur mesačne, v súčasnosti je to 479,62 eur mesačne a dcéra U. mala v roku 2011 príjem vo výške 295,85 eur a v súčasnosti je to 305,60 eur. Výdavky navrhovateľky pozostávajú z platby nájomného vo výške od 416,- eur do 435,- eur, platieb liekov vo výške 5,30 eur, čo mal súd preukázané ako výsluchom navrhovateľky, tak aj doloženými potvrdeniami ČSOB, a.s. a potvrdením prenajímateľky bytu. U odporcu mal súd preukázané potvrdením Sociálnej poisťovne, že je nezamestnaný, na invalidnom dôchodku s príjmom vo výške 425,40 eur a žije v spoločnej domácnosti so synom U., ktorý je nezamestnaný, avšak ukončil prípravu na budúce povolanie v odbore mäsiar, a teda nie je výživou odkázaný na odporcu. Výdavky odporcu spočívajú v platbe za elektrinu vo výške 35,- eur mesačne. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že je dôvodné určenie výživného odporcovi pre navrhovateľku na vyrovnanie ich životnej úrovne vo

výške 65,- eur mesačne z dôvodu, že takýmto výživným sa odporca bude podieľať na zabezpečenie v zásade rovnakej životnej úrovne navrhovateľky, jeho manželky. Po odrátaní platieb za lieky odporcu vo výške 9,10 eur a výživného vo výške 65,- eur od jeho príjmu mu zostane mesačne suma 351,30 eur, čo približne zodpovedá príjmu navrhovateľky spolu s výživným. Súd dopĺňa, že navrhovateľka má niekoľko násobne vyššie výdavky na vedenie domácnosti ako odporca, avšak spolu s ňou žijú v spoločnej domácnosti deti, ktoré sú samostatne zárobkovo činné s dostatočne vysokým príjmom na to, aby sa na uvedených výdavkoch spolupodieľali s prihliadnutím na zákonné ust. § 43 ods. 2 v spojení s ust. § 67 Zákona o rodine, podľa ktorého vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom. Určené výživné vo výške 65,- eur mesačne, podľa názoru súdu zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného odporcu a pokrýva odôvodnené potreby oprávnenej navrhovateľky. Táto vyživovacia povinnosť odporcu k navrhovateľke bude trvať do zániku manželstva. Súd určil odporcovi výživné od 03.03.2011, čím mu vznikol nedoplatok na zročnom výživnom v sume 1.033,71 eur (od 03.03.2011 do 31.07.2012, t.j. 28 dní v mesiaci marec 2011 x 2,1 eur denne + 15 mesiacov od apríla 2011 do júla 2012 vrátane x 65,- eur). Nedoplatok súd umožnil odporcovi splácať v mesačných splátkach tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky pod stratou výhody splátok, čo súd považoval za primerané s ohľadom na výšku určenej vyživovacej povinnosti odporcu, na výšku zročného nedoplatku a príjmové možnosti a schopnosti odporcu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie odporca a žiadal predmetné rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, keď uviedol, že súd pri svojom rozhodovaní o výške výživného nebral do úvahy všetky jeho výdavky, ktoré má a to najmä výdavky spojené s nehnuteľnosťou, ktorá patrí do spoločného vlastníctva s navrhovateľkou. Tieto výdavky sa týkajú udržiavania nehnuteľnosti, vymalovania domu, drobných opráv, bez ktorých by sa nehnuteľnosť postupne znehodnocovala. Medzi jeho výdavky nebola zahrnutá platba dane z nehnuteľnosti a za komunálny odpad. Taktiež neboli zohľadnené jeho výdavky na telefón, poplatky za rozhlas a televíziu ako aj výdavky na domácnosť a to strava, hygienické potreby, pracie prostriedky a pod. Taktiež má odporca výdavky spojené s drobným chovom domácich zvierat. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal len z tvrdení navrhovateľky, pričom nezohľadnil tú skutočnosť, že navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti so svojimi deťmi, ktoré majú svoj príjem a teda môžu sa podieľať na úhradách za spoločnú domácnosť v určitej výške, resp. rovným dielom na každého člena domácnosti. Poukázal taktiež, že navrhovateľka uzatvorením nájomnej zmluvy s úhradou viac ako 400,- eur mesačne, prevzala na seba neprimeraný záväzok a toto nájomné považuje za neprimerané.

Navrhovateľka odvolací návrh nepodala, k odvolaniu odporcu sa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je v časti určenia výživného a v časti určenia dlhu na zročnom výživnom vecne správny a je potrebné ho potvrdiť.

Predmetom konania vedného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 9C/108/2011 je návrh navrhovateľky, ktorým sa domáha uloženia povinnosti odporcovi platiť jej výživné vo výške 300,- eur mesačne od 03.03.2011 vždy do 15. dňa v mesiaci.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol odporca zaviazaný platiť na výživu navrhovateľky mesačne sumu 65,- eur vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky s účinnosťou od 03.03.2011 a nedoplatok na zročnom výživnom odporcu pre navrhovateľku za obdobie od 03.03.2011 do 31.07.2012 vo výške 1.033,71 eur, ktorý súd povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 28,71 eur vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky spolu s bežným výživným s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatenie jednej zročnej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Výživné na manželku (manžela) má prednosť pred vyživovacou povinnosťou detí voči rodičom ako aj pred vyživovacou povinnosťou rodičov voči deťom. Povinnosť platiť výživné na manželku (manžela) vzniká uzavretím manželstva (zákon teda nevyžaduje rozhodnutie súdu na vznik tejto povinnosti). Vyživovacia povinnosť nevzniká medzi druhom a družkou. Výživné medzi manželmi vzniká z dôvodu, že manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Životná úroveň manželov by mala byť zásadne rovnaká. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikol rozdiel v ich životnej úrovni. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, výživné na manželku (manžela) sa týka osobných potrieb: stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia a prípadne iné. Súd musí prihliadať aj na starostlivosť o domácnosť. Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Súd musí poznať životnú úroveň oboch manželov, aby dokázal zhodnotiť ich rozdielnosť, najmä ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky. Súd prihliada aj na osobnú starostlivosť o domácnosť, či manželia žijú spolu, prípadne aj na skutočnosti týkajúce sa rozporu s dobrými mravmi.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že životná úroveň oboch manželov nie je rovnaká, pričom odporca si neplní vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke, na základe čoho bolo dôvodné určiť jej rozsah tak, aby ich životná úroveň bola v zásade rovnaká. Súd prvého stupňa sa dostatočným spôsobom vypořiadal s námietkami uplatnenými zo strany odporcu a vzhľadom na to, že tento ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné zhodnotiť, a na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku. Odvolací súd ďalej uvádza, že výdavky na ktoré odporca vo svojom odvolaní poukázal (výdavky na rekonštrukciu rodinného domu, na chov domácich zvierat), nie sú výdavkami takého charakteru, na ktoré by bolo potrebné v tomto konaní prihliadnuť, keď bežné výdavky ohľadne stravy a hygieny, na ktoré odporca vo svojom odvolaní taktiež poukázal má aj samotná navrhovateľka. Aj keď potreby navrhovateľky sú zvýšené z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu a je poberateľkou len invalidného dôchodku vo výške 286,30 eur, odvolací súd musel pri posudzovaní pomerov odporcu zohľadniť tú skutočnosť, že ten je taktiež v súčasnosti len poberateľom invalidného dôchodku vo výške 425,40 eur a tak s prihliadnutím na uvedené, odvolací súd zhodne so závermi súdu prvého stupňa dospel k záveru, že určenie výživného odporcovi je dôvodné práve v takom rozsahu, ako bolo určené v napadnutom rozhodnutí súdu prvého stupňa, a to v súlade s vykonaným dokazovaním, nakoľko takáto suma výživného zabezpečí, že životná úroveň manželov bude rovnaká.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach určenia výživného i v súvisiacej časti určenia dlhu na zročnom výživnom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvého stupňa, že je potrebné rozhodnúť o trovách konania pred súdom prvého stupňa a to postupom podľa § 166 O.s.p..

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.